

5RE314

Sociální a kulturní prostředí sídel a regionů

11

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Participace občanů
Komunitní plánování

Participace občanů

- ***Participace*** (z lat. *partem capere*, mít podíl) - sdílení něčeho, účast nebo podílení se na něčem
- Zapojování občanů do věcí veřejných
- základní principy zapojování veřejnosti - *Ústava ČR, zákon č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, 128/2000 Sb. o obcích, č. 298/1992 Sb., o místním referendu a další*

Metody participace

Jediná zákonem definovaná metoda je místní referendum - výsledky jsou při splnění zákonných podmínek pro obec závazné.

(Podmínkou je minimální účast 35 % oprávněných osob, přičemž nadpoloviční většina účastníků musí hlasovat pro určité rozhodnutí a zároveň to nesmí být méně než 25 % oprávněných osob.)

Další metody zapojování občanů - každá metoda má své výhody a nevýhody

- Dotazníkové šetření
- Osobní rozhovory
- Kulaté stoly
- Veřejná projednávání
- Pracovní skupiny
- Mapování veřejných prostranství
- Interaktivní výstava
- a další

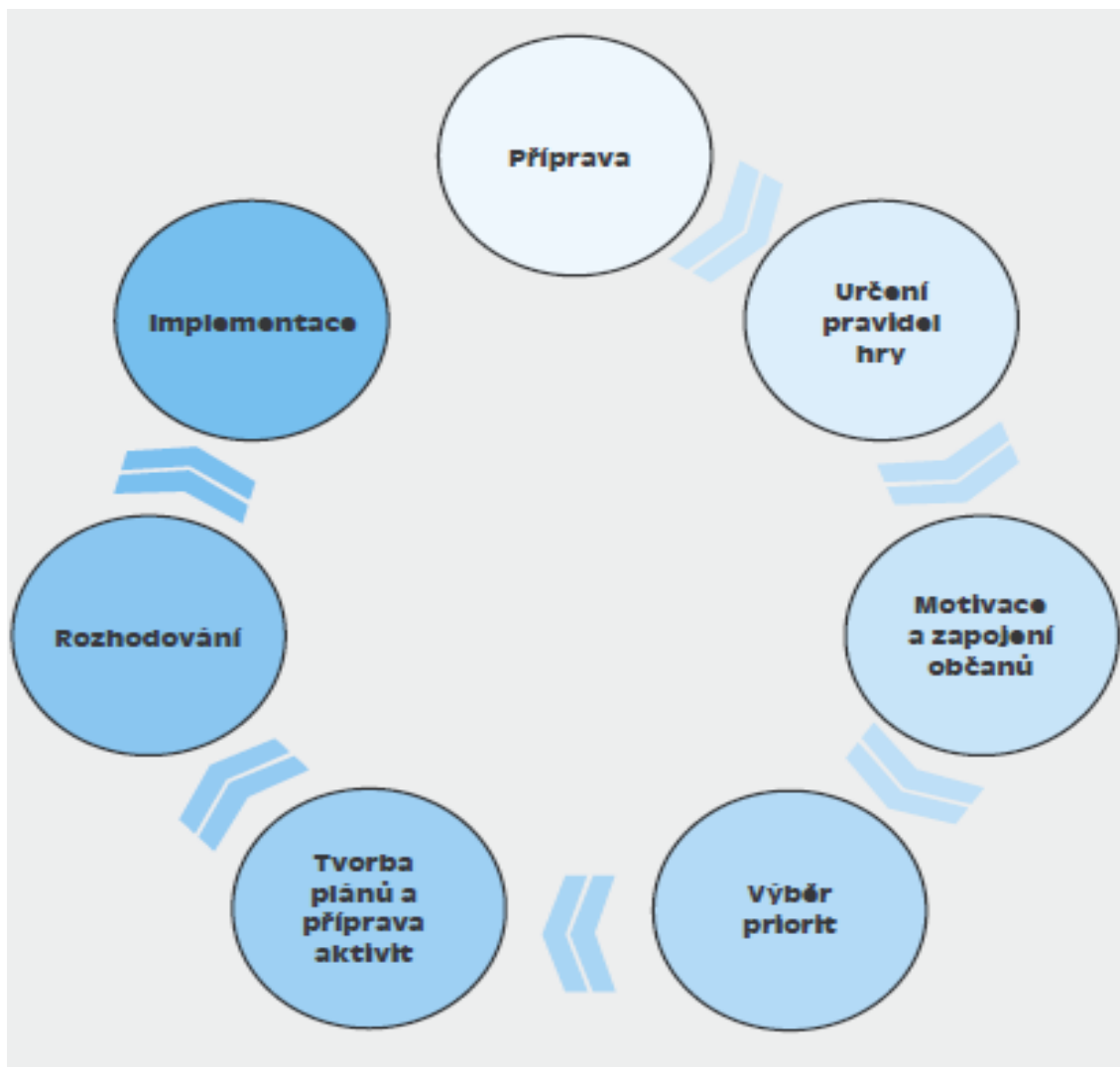
Stupně participace

Vrchol	ROZHODOVÁNÍ V RUKOU OBČANŮ	Občané si sami rozhodují o svých záležitostech
4. stupeň	PARTNERSTVÍ	Občané spolupracují se samosprávou
3. stupeň	KONZULTACE	Samospráva naslouchá občanům
2. stupeň	ZODPOVÍDÁNÍ SE	Samospráva vysvětluje občanům
1. stupeň	OPOZICE	Občané mohou vyjádřit své námitky
	INFORMOVÁNÍ	

Dokážete, na základě svých zkušeností, odlišit jednotlivé stupně participace a uvést příklady?

Participační proces při tvorbě strategií

Hlavní aktéři v procesu zapojování veřejnosti :

- občané,
- úředníci a
- politici, resp. zastupitelstvo + odborníci

Výhody a nevýhody participace občanů

Kritéria hodnocení úspěšnosti participace

Různé přístupy, nicméně lze zahrnout:

- Reprezentativnost
- Nezávislost
- Načasování zapojení veřejnosti
- Míra vlivu
- Transparentnost
- Rovnost účastníků
- Přístup ke zdrojům
- Rozhodovací proces
- Efektivnost

Zdroj obrázku: <http://www.obcankari.cz/edukacni-material-zpusoby-participace-na-demokracii>, 2018-04-16

? Prosím, vysvětlete jednotlivá kritéria. Jak byste je posuzovali?

Komunitní plánování jako metoda participace občanů

– lze vytvářet lokální plány na místní úrovni, vytvářet politiky a strategie ve spolupráci s občanskou společností a ekonomickými subjekty

(znalost místního prostředí, zlepšení procesu spolupráce pro vytváření/posilování pocitu sounáležitosti, posilování demokratické důvěryhodnosti)

– v ČR nejčastěji spojováno zejména s oblastí zajištění **sociálních služeb a péče**, ale je možné KP využít i v oblasti **územního nebo strategického plánování a dalších**.

Hlavní principy KP

- Princip triády – min. tři strany, zadavatel, poskytovatel a uživatel.
- Partnerství a rovnosti
- Zapojování místního společenství
- Hledání nových lidských a finančních zdrojů
- Práce s informacemi
- Průběh zpracování je stejně důležitý jako finální dokument
- Zohlednění již vytvořené a osvědčené spolupráce
- Kompromis přání a možností

Komunitní plán - co by měl obsahovat?

- ✓ Popis a analýza současné situace
- ✓ Statistické, sociologické, demografické údaje a trendy apod.
- ✓ Popis a analýza potřeb obyvatel
- ✓ Představa budoucího rozvoje - stanovení priorit a cílů
- ✓ Časový plán postupu prací a zásady, které je třeba při zpracování a naplňování plánu dodržet
- ✓ Způsob, jakým budou jednotliví účastníci na místní úrovni zapojeni do vytváření a naplňování komunitního plánu - stanovení podílů odpovědnosti a závazků jednotlivých účastníků
- ✓ Způsob, jakým bude KP sledován, vyhodnocován a případně měněn

Komunitní plán

1. Aplikujte na komunitní plán participační proces.
2. Představte si, že jste starosta malé obce (do 1000 obyv.).
Jak byste zjišťovali potřeby lidí např. ve vazbě na strategický plán rozvoje obce?
3. Jak by bylo možné zhodnotit kritéria reprezentativnost a přístup ke zdrojům během procesu vytváření komunitního plánu?

Příklad – strategický plán obce Kamenice (exkurze 4.5.2018)

Základní údaje o obci:

Obec:	Kamenice
Okres:	Praha - východ
Počet obyvatel:	4 385 obyvatel k 1.1.2015 (4 135 občanů ČR, 250 cizinců)
Rozloha:	17,34 km ²
Poloha:	Dvacet kilometrů jihovýchodně od centra Prahy. Šest kilometrů od dálnice D1, sjezd Všechromy.

Občanská vybavenost

- škola
- mateřská škola
- kulturní dům
- zdravotní středisko

Osady (místní části):

Těptín, Skuheř, Kamenice, Nová Hospoda, Olešovice, Struhařov, Štířín, Všedobrovce, Ládví, Ládeves

Příklad – strategický plán obce Kamenice (exkurze 4.5.2018)

Motto:

Kamenice – klidná a bezpečná obec v zeleném zázemí Prahy

Rozvojová střednědobá vize obce:

Kamenice bude v roce 2021 bezpečnou obcí s komplexně vyřešenou dopravní a technickou infrastrukturou a rozvinutými službami pro vlastní obyvatele i návštěvníky. Kamenice bude obcí uprostřed zeleně, kde se dobře žije a pracuje v rámci bohatého komunitního života.

Příklad – strategický plán obce Kamenice (exkurze 4.5.2018)

SC1: Kvalita života v obci

- PO1.1- Podpora komunitního života
- PO1.2- Rozvoj občanské infrastruktury, podpora kultury a sportu
- PO 1.3- Zkvalitnění služeb OÚ Kamenice

SC 2: Dopravní a technická infrastruktura

- PO 2.1 – Dobudování místních komunikací
 - P2.1.1: chodníky
 - P2.1.2: silniční komunikace
- PO 2.2 – Zvýšení bezpečnosti v obci
- PO 2.3 – Rozšíření kanalizačních, vodovodních sítí a ČOV
- PO 2.4 – Redukce lokálních zdrojů znečištění
- PO 2.5 – Posílení spojů hromadné dopravy a telekomunikace

SC 3: Krajina, životní prostředí a cestovní ruch

- PO 3.1 - Modernizace a úprava veřejných prostranství, údržba a rozvoj obecní zeleně
- PO 3.2 – Podpora a propagace krátkodobého cestovního ruchu
- PO 3.3- Péče o vodní plochy

Příklad – strategický plán obce Kamenice (exkurze 4.5.2018)

Strategický cíl 1: Kvalita života v obci - Prioritní osa 1.1

Strategický cíl	Prioritní osa	Priorita	Typ a číslo aktivity	Aktivita	Indikátor
SC1	PO 1.1 Podpora komunitního života		NA 1.1.2	Pravidelná realizace akce Vánoční trhy	I 1.1.1
			NA 1.1.3	Pravidelná realizace akce Obecní ples v KC Kamenice	
			NA 1.1.4	Pravidelná realizace akce Masopust	
			NA 1.1.5	Pravidelná realizace akce Kamenické obecní hry	
			NA 1.1.6	Pravidelná realizace akce Kamenické podzimní slavnosti	
			NA 1.1.7	Pravidelná realizace akce Běh čarodějnic	
			NA 1.1.8	Realizace projektu „Setkávání seniorů“ – zážitkové akce pro seniory	

Příklad – strategický plán obce Kamenice (exkurze 4.5.2018)

Strategický cíl 1: Kvalita života v obci - Prioritní osa 1.1

Strategický cíl:	<i>SC1: Kvalita života v obci</i>		
Prioritní osa:	<i>1.1 - Podpora komunitního života</i>		
Indikátor:	I 1.1.1		
Název:	Realizované akce obce Kamenice		
Měrná jednotka:	Počet realizovaných akcí /rok		
Optimální směr:	↑		
Garant za naplnění měřítka a cíle:	Místostarosta		
	Současný stav	Plán	Rok dosažení
	7	13	2021
Popis měřítka:	Realizace komunitní akcí (případně spojená s vytvářením nových tradic, tj. pravidelně se opakující akce) přispívá pozitivně k rozvoji komunitního života, k navazování/prohlubování mezilidských vztahů, k posilování pocitu sounáležitosti s obcí a (spolu)zodpovědnosti za její další rozvoj.		
Perioda vyhodnocování měřítka:	1x/rok		

Jestliže cílem je dosáhnout realizace 13 akcí v průběhu roku a na předchozím slidu máte uvedeny akce, které již v Kamenici probíhají, navrhněte další možnosti.

Jak byste měřili úspěšnost těchto aktivit?

Děkuji za pozornost

Zdroj obrázku: <http://www.praha-slivenec.cz/page/2/>, 2018-04-16

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

